

Olsztyn, dnia 12 lutego 2019r.

PS-VI.431.1.56.2018.ICH

Pani

Elżbieta Janulin-Piwowarek

Kierownik Środowiskowego Ogniska

Wychowawczego TPD „Nasz Azyl”

w Kętrzynie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko – Mazurskiego nr FK-IV.0030.965.2018 z dnia 16 listopada 2018 roku /akta kontroli str. 1/ zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Izabela Chowańska – główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Agnieszka Pastuła – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Środowiskowym Ognisku Wychowawczym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Nasz Azyl”, mieszczącym się przy ul. Wojska Polskiego 9 w Kętrzynie.

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 21 listopada 2018 r. i zakończono w dniu 23 listopada 2018 r. Przedmiotem kontroli była ocena działalności placówki wsparcia dziennego w zakresie realizacji zadań ustawowych oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2018, poz. 998 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. ustawa – co oznacza: ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018, poz. 998 ze zm.)
2. placówka/kontrolowana jednostka/Ognisko – co oznacza: Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD, mieszczące się przy ul. Wojska Polskiego 9,
3. kierownik/kierownik placówki – co oznacza: Kierownika Środowiskowego Ogniska Wychowawczego TPD”, panią Elżbietę Janulin-Piwowarek,
4. wychowawca/wychowawca placówki – co oznacza: Wychowawców w Środowiskowym Ognisku Wychowawczym TPD w Kętrzynie,
5. TPD – co oznacza: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Warmińsko-Mazurski Oddział Miejski w Kętrzynie,
6. regulamin placówki/regulamin – co oznacza: Regulamin Środowiskowego Ogniska Wychowawczego TPD W-M Oddział Miejski w Kętrzynie.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia jej zakończenia, fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym przez placówkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Elżbiety Janulin-Piwowarek – kierownika Środowiskowego Ogniska Wychowawczego TPD. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w placówce dokumentacji, informacji i wyjaśnień przekazanych przez kierownika, wychowawców oraz rozmów przeprowadzonych z dziećmi.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością.**

I. Zasady działania i organizacja placówki

Kontrolowana jednostka jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Warmińsko-Mazurki Oddział Miejski w Kętrzynie na podstawie zlecenia przez Gminę Miejską Kętrzyn realizacji zadania publicznego, zgodnie z art. 18 ust 2 i art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W okresie objętym kontrolą placówka realizowała ww. zadanie na podstawie:

- umowy Nr ZOK/1/6/2017 o powierzenie realizacji zadania publicznego pod tytułem prowadzenie Środowiskowego Ogniska Wychowawcze „NASZ AZYL” zawartej pomiędzy Gminą Miejską Kętrzyn a TPD na okres 2.01.2017 – 31.12.2017,
- umowy Nr ZOP 11/1/2018 o powierzenie realizacji zadania publicznego pod tytułem prowadzenie Środowiskowego Ogniska Wychowawcze „NASZ AZYL” zawartej pomiędzy Gminą Miejską Kętrzyn a TPD na okres 2.01.2018 – 3.06.2018,
- umowy Nr ZOP 39/4/2018 o powierzenie realizacji zadania publicznego pod tytułem prowadzenie Środowiskowego Ogniska Wychowawcze „NASZ AZYL” zawartej pomiędzy Gminą Miejską Kętrzyn a TPD na okres 3.07.2018 – 30.12.2018.

Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Nasz Azyl” w Kętrzynie działa na podstawie *Statutu Towarzystwa Przyjaciół Dzieci* oraz *Regulaminu Środowiskowego Ogniska Wychowawczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Miejskiego w Kętrzynie*.

Na podstawie analizy regulaminu /**akta kontroli str. 2-13**/ opracowanego przez kierownika placówki, zespół inspektorów stwierdził, że zarówno jej zadania, jak i organizacja działalności zostały określone w regulaminie, do czego zobowiązuje art. 28 ust. 4 ustawy.

Zgodnie z § 1 regulaminu, kontrolowana jednostka obejmuje swoim działaniem teren Gminy Miejskiej Kętrzyn, jest jednostką poza budżetową finansowaną z dotacji. Głównym celem placówki jest prowadzenie działań opiekuńczo – wychowawczych, profilaktyczno – edukacyjnych, sportowo – rekreacyjnych oraz kulturalnych na rzecz dzieci. Jak wynika z § 3 regulaminu, kontrolowana placówka prowadzi swoją działalność we wszystkie dni robocze. W sprawie przyjęcia dziecka do ogniska mogą występować rodzice, same dzieci pedagog szkolny, kurator sądowy, pracownik socjalny lub pracownik. Jak wynika z informacji udzielonych przez kierownika, podopieczni placówki wywodzą się w przeważającej mierze z rodzin dysfunkcyjnych, są często zaniedbani wychowawczo.

II. Zatrudnienie i kwalifikacje

W kontrolowanej jednostce zatrudnionych jest dwóch wychowawców oraz kierownik placówki. Na podstawie analizy dokumentacji kontrolujący ustalili, że osoby zatrudnione na stanowisku wychowawcy posiadają kwalifikacje do pracy z dziećmi określone w art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a osoba prowadząca socjoterapię posiada kwalifikacje określone w art. 26 ust. 1 pkt 4 ustawy.

Natomiast osoba zatrudniona na stanowisku kierownika placówki nie spełniała wymogów określonych w art. 25 ust. 2 ww. ustawy. Przyczyną powstania powyższego istotnego uchybienia jest niewłaściwa interpretacja przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, co spowodowało sytuację realizacji zadań przewidzianych dla kierownika placówki wsparcia dziennego przez osobę nie posiadającą kwalifikacji określonych w art. 25 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Analiza dokumentacji osobowej pracowników wykazała iż nie weryfikowano także, czy osoby zatrudnione w kontrolowanej jednostce spełniają wymogi określone w art. 26 ust. 2 ustawy, zgodnie z którymi w placówce wsparcia dziennego z dziećmi pracować może osoba, która:

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej ograniczona ani zawieszona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Oświadczenia dotyczące spełniania ww. warunków zostały uzupełnione i dołączone do akt osobowych wychowawców podczas przeprowadzania czynności kontrolnych, w związku z czym, odstąpiono od wydania zalecenia w tym zakresie.

III. Dokumentacja

W § 6 regulaminu organizacyjnego placówki, określono rodzaj oraz sposób prowadzenia dokumentacji dotyczącej dziecka, do czego obliguje art. 28 ust. 4 ustawy. Jak wynika z zapisów regulaminu, Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Nasz Azyl” w Kętrzynie prowadzi następującą dokumentację:

- dzienniki zajęć,
- roczne plany pracy,
- teczki z dokumentacją osobistą dziecka.

Każde z uczęszczających do placówki dzieci posiadało teczkę z dokumentacją indywidualną, która zawierała:

- zgodę rodziców/opiekunów na udział dziecka w zajęciach,
- zgodę rodziców/opiekunów na samodzielny powrót dziecka do domu,
- zgodę na przetwarzanie danych osobowych i publikację wizerunku dziecka,
- dokumentację z zajęć socjoterapeutycznych,
- indywidualną kartę pracy z dzieckiem w Ognisku wraz z opinią wychowawców sporządzoną na podstawie informacji zawartych w dokumentach, wywiadach i obserwacji,

- wywiad z rodzicem zawierający opis: warunków materialnych rodziny, stanu rodziny, warunków mieszkaniowych, otoczenia, atmosfery panującej w rodzinie a także opinie o dziecku, uwagi i wnioski,
- opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej ze wskazaniem do pracy z dzieckiem.

Na prośbę sądu lub poradni psychologiczno-pedagogicznej czy asystenta rodziny placówka sporządzała opinie zawierające informacje o dziecku tj. jego wynikach w nauce, frekwencji, zachowaniu, kontaktach rodziców z wychowawcami.

Analiza prowadzonej w kontrolowanej jednostce dokumentacji wykazała, że w okresie objętym kontrolą była prowadzona zgodnie z regulaminem.

IV. Zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego

1. Opieka i wychowanie

Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Nasz Azyl” w Kętrzynie prowadzi swoją działalność we wszystkie dni robocze, co najmniej 6 godzin dziennie, w godzinach dostosowanych do potrzeb dzieci i rodziców według tygodniowego planu zajęć, przeważnie w godzinach 11.30-18.00. W czasie wakacji i ferii zajęcia w placówce odbywają się w godzinach 9.00 – 15.00. Zgodnie z § 3 ust. 5 regulaminu kontrolowana jednostka prowadzi dożywianie i jest przeznaczona dla 25 wychowanków. Placówka prowadzona jest w formie opiekuńczej i specjalistycznej. W formie opiekuńczej zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i rozwój zainteresowań. W formie specjalistycznej Placówka organizuje zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci wymagających tej formy pomocy.

Na podstawie przedłożonej kontrolującym dokumentacji stwierdzono, że placówka zapewniała dzieciom opiekę zgodnie ze standardem określonym w art. 28 ust. 2 ustawy i wychowanie poprzez wspólne wypracowanie działań i zachowań akceptowanych społecznie.

Ponadto, z rozmów przeprowadzonych z dziećmi wynika, że wychowawcy pracujący w placówce są bardzo zaangażowani w działalność kontrolowanej jednostki, zawsze służą dzieciom wsparciem i pomocą, nie zdarzyła się sytuacja, aby poczuły się niewłaściwie potraktowane przez którąkolwiek z osób zatrudnionych w placówce, a problemy, z którymi się zgłaszają były zbagatelizowane lub zignorowane.

2. Pomoc w nauce

Ustalono, iż pomoc w nauce udzielana była wszystkim wymagającym tego dzieciom przede wszystkim w formie wsparcia w odrabianiu zadań domowych. Dzieci podczas rozmów z kontrolującymi potwierdziły, że taka pomoc była im udzielana.

3. Organizacja czasu wolnego, zabawa, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań

Na podstawie informacji przekazanych przez kierownika Ogniska oraz analizy dokumentacji ustalono, że placówka oferuje wychowankom różnorodne formy spędzania czasu wolnego.

W kontrolowanej jednostce realizowane są zajęcia mające na celu wspomaganie rozwoju dzieci, poprzez rozwój kreatywności oraz zdolności manualnych. Celem zajęć organizowanych

w Ognisku jest także zaspokajanie potrzeb emocjonalnych i rozwojowych dzieci poprzez zapewnienie im możliwości spędzania czasu z rówieśnikami oraz wskazanie atrakcyjnych i konstruktywnych form spędzania czasu wolnego. Wychowawcy realizują również zajęcia o charakterze edukacyjno – profilaktycznym, propagujące zdrowy styl życia, wskazujące sposoby rozwiązywania konfliktów bez przemocy, rozładowywania złości w sposób społecznie akceptowany. W praktyce podczas spaceru po okolicy zapoznają dzieci z podstawowymi znakami drogowymi i zasadami ruchu. Uczą także zasad bezpiecznego wypoczynku oraz podstawowych numerów alarmowych.

Do dyspozycji dzieci jest również aneks kuchenny wyposażony w niezbędny sprzęt AGD, w związku z tym dzieci w ramach zajęć kulinarnych uczą się także przygotowania prostych posiłków - pieką ciasta, przygotowują kanapki itp.

W rozmowach z kontrolującymi, dzieci wyrażały się w sposób bardzo pozytywny na temat organizowanych zajęć w placówce, podkreślając, że są one dla nich bardzo atrakcyjną formą spędzania wolnego czasu.

4. Zajęcia specjalistyczne

Zespół kontrolujący ustalił, że zajęcia socjoterapeutyczne odbywały się 2 razy w tygodniu. Były to zajęcia grupowe, w których uczestniczyły wszystkie dzieci uczęszczające do Ogniska w podziale na 3 grupy wiekowe: najlicniejsza grupa – 7-10 lat, 10-13 i najmniej liczna grupa 14-15-latków. Zajęcia te realizowane były w oparciu o roczny program socjoterapeutyczny. Uwagi, wnioski i obserwacje związane z udziałem dzieci w ww. zajęciach, prowadząca odnotowywała w dzienniku zajęć oraz dokumentacji indywidualnej dzieci.

5. Działania podejmowane przez placówkę w ramach współpracy z rodzicami lub opiekunami dziecka i innymi podmiotami.

Z wyjaśnień udzielonych przez kierownika wynika, że w zajęciach organizowanych przez Ognisko mogą uczestniczyć rodzice i opiekunowie dzieci, do czego są zachęcani przez wychowawców. Jednakże próby włączenia rodziców w działalność placówki nie przynoszą oczekiwanych efektów gdyż rodzice sporadycznie angażują się osobiście w działania placówki. Zespół inspektorów poinstruował jednakże, że należy w dalszym ciągu podejmować działania zmierzające do podjęcia współpracy z rodzicami lub opiekunami dzieci do czego zobowiązuje art. 23 ust.1 ustawy.

Wychowankowie Ogniska uczestniczyli w także w różnorodnych projektach i inicjatywach realizowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, na zlecenia Urzędu Miasta Kętrzyn w ramach wypoczynku letniego m.in. *Aktywność to dobra zabawa – profilaktyka to słuszna sprawa* czy *O zdrowie nasze dbamy, dlatego aktywnie wypoczywamy*, itp.

Ponadto, jak wynika z informacji udzielonych podczas kontroli, placówka współpracuje z:

- Kętrzyńskim Centrum Kultury,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kętrzynie,
- Urzędem Miasta Kętrzyn,
- Sądem Rejonowym w Kętrzynie,
- firmą Philips Lighting Poland SA Oddział w Kętrzynie,

- szkołami, do których uczęszczają dzieci oraz innymi placówkami oświatowymi na terenie Kętrzyna,
- stowarzyszeniami i organizacjami prowadzącymi działalność na rzecz dzieci.

V. Inne usługi świadczone przez placówkę oraz inne formy działalności prowadzone przez placówkę.

Placówka nie prowadzi innych form działalności i nie świadczy innego rodzaju usług poza zadaniami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

VI. Warunki lokalowe

Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD „Nasz Azyl ma swoją siedzibę w budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 w Kętrzynie. Pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia udzielane są kontrolowanej jednostce na podstawie umowy najmu pomiędzy Szkołą Podstawową a Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Warmińsko-Mazurskim Oddziałem Miejskim w Kętrzynie a Szkołą Podstawową Nr 1 im. Feliksa Nowowiejskiego w Kętrzynie. Wychowankowie korzystają z następujących pomieszczeń:

- aneksu kuchennego wyposażonego w sprzęt AGD niezbędny do przygotowania posiłku a także przeprowadzania zajęć kulinarnych,
- sali do zajęć socjoterapeutycznych lub nauki indywidualnej,
- sali do zajęć komputerowych,
- sali do odrabiania lekcji, zabaw, ćwiczeń, gier stolikowych
- 2 łazienek z WC

Wszystkie pomieszczenia wyposażone są w sprzęt odpowiedni do potrzeb i zajęć prowadzonych dla dzieci i młodzieży.

W związku z faktem, iż placówka powstała przed 5 września 2015 roku, nie podlega ocenie pod kątem spełniania wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz.U. 2015 poz. 1630).

VII. Uwagi i wnioski

Mając na względzie bardzo pozytywne opinie dzieci uczęszczających do Placówki na temat jej funkcjonowania, rekomenduje się dalsze utrzymanie wysokiej jakości usług i działań na rzecz wsparcia dzieci i młodzieży.

Jednocześnie w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości polegającej na niespełnianiu wymogów kwalifikacyjnych określonych w art. 25 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przez kierującą placówką, wystąpiono z pismem do organu prowadzącego o uregulowanie powyższej kwestii zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Informuję również, że kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2018, poz. 998 ze zm.).

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonka-Kostrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Warmińsko-Mazurski Oddział Miejski w Kętrzynie

GŁÓWNY SPECJALISTA

Pastuła
Agnieszka Pastuła

GŁÓWNY SPECJALISTA

Chowańska
Izabela Chowańska

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Uzielo
Witold Uzielo

